

การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ*

Development of Guidelines of Informal Education the Police Lance
Corporal Student of Police Training Center

จุมพล สังกะเกต (Jumpol Sangkagate)**

สมศักดิ์ จีวัฒนา (Somsak Jeewattana)***

นลินทิพย์ พิมพ์กัล (Nalinthip Pimklat)****

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจและ 3) เพื่อประเมินแนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนนายสิบตำรวจที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว จำนวน 248 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และการสัมภาษณ์จากผู้สอนภายใน ผู้สอนภายนอกและครูฝึกจำนวน 18 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) วิธิดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ ระยะที่ 2 การพัฒนาร่างแนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ ระยะที่ 3 การตรวจสอบแนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ และระยะที่ 4 การประเมินแนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะนิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Development of Guidelines of Informal Education the Police Lance Corporal Student of Police Training Center.

** นักศึกษานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
E-mail : jumpollds@gmail.com

Doctoral Students, Philosophy Program in Leadership for Professional Development, Buriram Rajabhat University. E-mail : jumpollds@gmail.com

*** อาจารย์ที่ปรึกษาคณะนิพนธ์ ผศ.ดร.สมศักดิ์ จีวัฒนา

Thesis Advisor : Ass.Prof.Somsak Jeewattana, Ph.D.

**** อาจารย์ที่ปรึกษาคณะนิพนธ์ ผศ.ดร.นลินทิพย์ พิมพ์กัล

Thesis Advisor : Ass.Prof.Nalinthip Pimklat, Ph.D.

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจจำเป็นต้องปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยภาพรวมของสภาพการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านวัตถุประสงค์ ด้านกิจกรรมและสื่อประกอบ และด้านเนื้อหา ตามลำดับ 2) แนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ ประกอบด้วย ด้านคุณลักษณะของนักเรียนนายสิบตำรวจ ด้านการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านการประเมินหลักสูตร และ 3) การประเมินแนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ ในภาพรวมมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจได้อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านการกำหนดคุณลักษณะนักเรียนนายสิบตำรวจ ด้านการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล ตามลำดับ

คำสำคัญ : ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ การจัดการศึกษา นักเรียนนายสิบตำรวจ

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the informal education for the Police Lance Corporal Students of Police Training Center; 2) to develop the informal education guideline the Police Lance Corporal Students of Police Training Center; and 3) to evaluate the management guideline of the Police Lance Corporal Students of Police Training Center. The 5-rating-scaled questionnaire was applied for data collection with reliability at 0.91. The sample group included the graduated Police Lance Corporal Students for 248 persons, using Stratified Random Sampling and interview by the center's instructors, and outsourced instructors and trainers for 18 persons, using Purposive Sampling method. The research was divided into 4 durations as follows: Duration 1 the study of the informal education for the Police Lance Corporal Students of Police Training Center; Duration 2 the development of the informal education guideline of the informal education for the Police Lance Corporal Students; Duration 3 the examination of the informal education guideline for the Police Lance Corporal Students; and Duration 4 the evaluation of the informal education for the Police Lance Corporal Students. Statistics for data analysis included percentage, mean and standard deviation.

According to the research, 1) the informal education of the Police Lance Corporal Students of Police Training Center needed to be improved in order to accord the present situation. The overall education has the mean at the medium level, sorted in order, from most to least, evaluation, objective, activity and media and content, respectively; 2) the informal

education guideline of the Police Lance Corporal Students consists of qualifications of the students, learning, instructors and course evaluation; and 3) the evaluation of the informal education guideline, its overview is appropriate to be applied, with the mean at the high level, sorted in order, from most to least, instructor, student's qualification specification, learning, and evaluation, respectively.

Key word (s) : Police training center, Informal Education, Police lance corporal student

บทนำ

บทบาทหน้าที่และภารกิจของข้าราชการตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดจากการศึกษาพบว่า อาชีพตำรวจยังไม่มี ความชัดเจนและเริ่มขยายขอบเขตงานกว้างขวางขึ้น ดังจะเห็นได้จากในพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 พระราชทานแก่ตำรวจความว่า “การจับผู้ร้ายนั้นไม่ได้ถือเป็นการทำตามหน้าที่ให้ครบถ้วนเท่านั้น แต่จะเป็นความชอบก็ต่อเมื่อได้คุ้มครองป้องกันเหตุร้ายให้ชีวิตและทรัพย์สินของข้าแผ่นดิน (ประชาชน) ในท้องที่นั้นๆ ให้อยู่เย็นเป็นสุข” และพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่ได้พระราชทานในพิธีสวนสนามเนื่องในโอกาสที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจสถาปนาครบ 100 ปี มีความว่า “ตำรวจมีหน้าที่ที่สำคัญและกว้างขวางมากคือต้องทำหน้าที่ด้านการปกครองคอยสอดส่องดูแลทุกข์สุขตลอดจนสวัสดิภาพของประชาชน ทั้งด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและจับกุมผู้กระทำความผิด รวมทั้งการปกป้องแผ่นดิน นับว่ามีภาระหนักมีความรับผิดชอบสูง ดังนั้น ผู้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจให้สำเร็จครบถ้วนจะต้องเป็นบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถมีความเข้มแข็งอดทนและมีความเสียสละอย่างแท้จริง” (ประเทือง ธนนิผล. 2544) ประกอบกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่ที่สำคัญคือ 1) การรักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ 2) การรักษากฎหมายให้ความคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน 3) รักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม บริการชุมชนให้เกิดความร่มเย็น ป้องกันปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายและ 4) ดำเนินการเพื่อนำผู้กระทำความผิดกฎหมายเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม (พระราชบัญญัติจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ. 2553) ปัจจุบันสถานการณ์โลก มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทางด้านเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงการเปิดเสรีทางการค้า มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิตและการบริการ ทางด้านการเมืองมีการกระจายอำนาจอธิปไตยของชาติ ซึ่งมีลักษณะความเป็นรัฐสูงไปสู่การรวมตัวของกลุ่มภูมิภาคต่างๆ มากขึ้น สภาพความเป็นพรมแดนลดลง ทางด้านสังคมมีการเปลี่ยนแปลงของประชากร การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้นำมาซึ่งผลกระทบต่อความมั่นคง ปัญหาอาชญากรรม และความไร้ระเบียบต่างๆ สังคมและประชาชน มีความต้องการและความคาดหวังที่จะได้รับการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากรัฐมากขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบ จะต้องประเมินแนวโน้มของปัญหาและสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต แล้วกำหนดแผนการทำงานเพื่อรองรับปัญหาต่างๆ เหล่านี้ให้มีความชัดเจน แม่นยำมากที่สุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้สรุปปัจจัย

คุกคามสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นยุทธศาสตร์ ซึ่งยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ยกระดับขีดความสามารถในการปฏิบัติการหลักเพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาล การภารกิจที่ได้รับมอบหมายเกิดผลสัมฤทธิ์ 2) การพัฒนางานตำรวจให้โปร่งใส มีมาตรฐาน 3) การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจและ 4) การสร้างความเข้มแข็งในการบริหาร ทั้งนี้ เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนองค์การไปสู่การ “เป็นตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน” (ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2554 : 4)

ประเทศไทยก้าวเข้าสู่การเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ในปลายปี 2558 ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อมุ่งให้เกิดการไหลเวียนอย่างเสรีของสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน แรงงาน ศิลปวัฒนธรรม การศึกษา ตลอดจนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ กระบวนการยุติธรรม ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคม ปัญหาอาชญากรรม โดยทำให้อาเซียนมีความเป็นหนึ่ง เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว (Single market and production base) ที่มีการพัฒนาความร่วมมือด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการยกระดับการพัฒนาฝีมือแรงงาน และระบบการศึกษาเพื่อพัฒนามนุษย์ให้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น (ณรงค์ ป้อมหลักทอง และคณะ. 2556) นับตั้งแต่ประเทศในกลุ่มอาเซียนมีการรวมตัวกัน มีการรับรอง “กฎบัตรอาเซียน” เพื่อพัฒนาอาเซียนไปสู่ “ประชาคมอาเซียน” (ASEAN Community) ให้เป็นผลสำเร็จภายในปี พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) และชาติสมาชิกเห็นชอบ “กฎบัตรอาเซียน” เพื่อเป็น “ธรรมนูญ” ให้ทั้ง 10 ประเทศเป็นหนึ่งเดียวกัน เมื่อการประชุมสุดยอดอาเซียนในปี พ.ศ. 2550 ชาติสมาชิกเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมอาเซียนเร็วขึ้นอีก 5 ปี คือ ภายในปี พ.ศ. 2558 การรับรอง “ร่างกฎบัตรอาเซียน” (ASEAN Charter) ใช้กติกาในการอยู่ร่วมกันที่เน้นความยึดมั่นในหลักการแห่งประชาธิปไตยหลักนิติธรรม และธรรมาภิบาล การเคารพและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ที่จะนำไปสู่ความเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียนดังคำขวัญที่ว่า “One Vision, One Identity, One Community” ส่งผลให้เกิดความพยายามในการขับเคลื่อน และเตรียมการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ทันตามกำหนดเวลาดังกล่าวในทุกมิติอย่างเป็นรูปธรรมและจริงจังอย่างมากยิ่งขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2550)

เมื่อประตูประชาคมอาเซียนเปิดขึ้น สังคมไทยจะเกิดความเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงต้องมีการปรับตัวค่อนข้างมากเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะปัญหาที่จะตามมาซึ่งอาจจะกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และปัญหาอาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ ยุทธศาสตร์ที่จะใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการด้านการศึกษาให้กับตำรวจไทยเป็นสำคัญ ซึ่งถูกกำหนดไว้ 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ เพิ่มขีดความสามารถในด้านการใช้ภาษาอังกฤษให้กับตำรวจไทยให้มีความทัดเทียมกับตำรวจในกลุ่มสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ รวมทั้งมุ่งเน้นให้มีความรู้ในการใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มสมาชิกด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ การจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่จะเป็นกลไกในการสร้างความกลมกลืนระหว่างตำรวจไทยกับตำรวจในประเทศกลุ่มสมาชิก (Harmonization) เพื่อลดภาวะการแบ่งแยก โดยกิจกรรมนั้นจะส่งเสริมให้เกิดความกลมกลืนทั้งด้านภาษา ศาสนาและวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ การผลักดันให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างตำรวจและตำรวจในกลุ่มสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ ให้เกิดกระบวนการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาการเรียนการ

สอนภาษาอังกฤษ การสร้างเครือข่ายทางวิชาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อเปิดโลกทัศน์ให้กับตำรวจในประเทศสมาชิกอาเซียน ทำให้เกิดการเรียนรู้วิชาการใหม่ๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ด้านการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ส่วนยุทธศาสตร์ที่ 4 คือ การจัดทำโครงการพัฒนาฝึกทักษะภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้านในประเทศกลุ่มอาเซียนให้กับตำรวจไทย ปัญหาที่ทำให้การเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของตำรวจคือปัญหาอยู่ที่งบประมาณในการจัดฝึกอบรม เพราะคงไม่มีใครทำอะไรได้ดีโดยไม่ต้องผ่านการฝึกอบรมเรียนรู้ โดยตำรวจชั้นประทวน 50 คน จะมีเพียง 1 คนที่มีโอกาสได้เข้าร่วมฝึกอบรมในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง ขณะที่ชั้นสัญญาบัตร 12 คน จะมีผู้ผ่านการฝึกอบรมเพียง 1 คน ทั้งที่งานตำรวจต้องอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนจำเป็นต้องเรียนรู้ให้มากและสม่ำเสมอ ตำรวจจำเป็นต้องเรียนรู้ ตำรวจฝึกอบรมเตรียมความพร้อมเป็นลำดับต้นๆ ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ตำรวจท่องเที่ยว ตำรวจตระเวนชายแดน และตำรวจภูธร โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เป็นหน่วยงานที่ต้องเร่งเตรียมความพร้อม เพราะหน่วยงานเหล่านี้จะเป็นหน่วยงานแรกๆ ที่จำเป็นต้องมีหลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระทันสมัย ทันสภาพปัญหา ต้องสร้างองค์ความรู้ที่ทันต่อคนร้าย ซึ่งหลักสูตรการเรียนการสอนนี้มีนักวิชาการจากต่างประเทศมาช่วยร่างเนื้อหาสาระ พยายามทำหลักสูตรให้ครอบคลุมทุกเนื้อหาสาระโดยเน้นที่จะลดระยะเวลาการฝึกอบรมให้น้อยที่สุดเพื่อเพิ่มปริมาณให้ตำรวจได้เข้าฝึกอบรมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งกองบัญชาการศึกษารับหน้าที่เป็นแม่ข่ายในการพัฒนาความรู้ เพิ่มทักษะ และการติดตามผลประเมินผล (เรืองศักดิ์ จริตเอก. 2555)

ปัญหาที่เป็นโจทย์ใหญ่ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะต้องมีการปฏิรูปองค์กรใหม่จากการศึกษาของคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านกระบวนการยุติธรรม คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (2557) ซึ่งชี้ว่ากระบวนการยุติธรรมในชั้นพนักงานตำรวจจำเป็นต้องมีการปฏิรูปโดยด่วน รวมถึงงานป้องกันปราบปรามซึ่งไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้อย่างที่ควรจะเป็น อันมีสาเหตุสำคัญมาจากปัญหาโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่เอื้อต่อการแทรกแซงทางการเมือง ระบบตรวจสอบที่มีอยู่ไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบการบริหารงานแบบมีชั้นยศ ระบบวินัยและสายบังคับบัญชาในลักษณะเดียวกับกองทัพที่เน้นการปฏิบัติตามคำสั่งตามสายการบังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด การบริหารงานบุคคลที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับงานตำรวจอย่างแท้จริง มีการแทรกแซง มีการใช้ระบบเส้นสายหรือระบบอุปถัมภ์ และการซื้อขายตำแหน่งที่ฝังรากลึกยาวนานในสังคมไทยรวมถึงขาดการพัฒนาบุคลากร การให้ทุนยุคสมัยทันการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นเพราะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จะได้ผลดีคือการให้การศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำเป็นที่จะต้องดำเนินการตามที่คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านกระบวนการยุติธรรม ศึกษาไว้ ด้วยการปรับปรุงหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ เพื่อให้บุคลากร ที่เริ่มเข้ามาปฏิบัติงานในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ คือตำรวจชั้นประทวนที่ออกปฏิบัติหน้าที่ให้บริการประชาชนอยู่ทั่วไป ได้รับการศึกษาอบรมความรู้ตรงตามความต้องการที่สังคมคาดหวังและเพื่อการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย. 2557)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ โดยทำการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษา

นักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ และประเมินแนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ ให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อไป

การดำเนินการวิจัย

การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนนายสิบตำรวจที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วจำนวน 248 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และจากผู้สอนภายใน ผู้สอนภายนอก และครูฝึก จำนวน 18 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด สายการปฏิบัติงาน ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจ ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมและสื่อประกอบ และด้านประเมินผล และตอนที่ 3 ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2) แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชั้น/ยศ/ระดับ ระดับการศึกษาสูงสุด และตำแหน่ง ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจ ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมและสื่อประกอบ และด้านประเมินผล และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 1) แบบสอบถาม ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการนำแบบสอบถามใช้เกณฑ์วัดค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index :IOC) อยู่ระหว่าง 0.50-1.00 และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ได้เท่ากับ 0.91 และ 2) แบบสัมภาษณ์ การตรวจสอบความตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) คือค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลสภาพการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจ โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) คือค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ ปรากฏดังนี้

1.1 สภาพการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ ตามความเห็นของนักเรียนนายสิบตำรวจที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว แสดงดังตารางที่ 1 - 2

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (n = 248 คน)	ร้อยละ
1. อายุ		
น้อยกว่า 20 ปี	18	7.20
20 – 22 ปี	90	36.30
23– 24 ปี	61	24.60
มากกว่า 24 ปี	79	31.90
2. ระดับการศึกษาสูงสุด		
มัธยมศึกษา 6/เทียบเท่า	130	52.40
อนุปริญญา/เทียบเท่า	16	6.50
ปริญญาตรี	101	40.70
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.40
3. สายการปฏิบัติงาน		
งานป้องกันปราบปราม	180	72.60
งานจราจร	13	5.20
งานสืบสวน	27	10.90
งานสอบสวน	9	3.60
งานอำนวยความสะดวก	19	7.70

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 20 – 22 ปีคิดเป็นร้อยละ 36.30 รองลงมาคือ มากกว่า 24 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.90 มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 52.40 รองลงมาคือ ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 40.70 และสายการปฏิบัติงานป้องกันปราบปราม คิดเป็นร้อยละ 72.60 รองลงมาคือ งานสืบสวน คิดเป็นร้อยละ 10.90

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสภาพการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจในภาพรวม

(n=248)

รายการ	ระดับสภาพการจัดการศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. วัตถุประสงค์	2.89	0.99	ปานกลาง
2. เนื้อหา	2.85	1.05	ปานกลาง
3. กิจกรรมและสื่อประกอบ	2.86	1.01	ปานกลาง

4. การประเมินผล	3.02	0.95	ปานกลาง
ภาพรวม	2.91	0.95	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านวัตถุประสงค์ ด้านกิจกรรมและสื่อประกอบ และด้านเนื้อหา ตามลำดับ

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรม ตามความเห็นของครู/อาจารย์ผู้สอน แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (n = 18 คน)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง/หน้าที่		
ครูฝึก	3	16.70
อาจารย์ผู้สอนภายใน	8	44.40
อาจารย์ผู้สอนภายนอก	7	38.90
2. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	3	16.70
ปริญญาโท	14	77.80
สูงกว่าปริญญาโท	1	5.50
3. ชั้น/ยศ/ระดับ		
ร้อยตำรวจตรี/โท/เอก หรือเทียบเท่า (ระดับ 3-5)	2	11.10

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (n = 18 คน)	ร้อยละ
พันตำรวจตรี หรือเทียบเท่า (ระดับ 6)	4	22.20
พันตำรวจโท หรือเทียบเท่า (ระดับ 7)	9	50.00
สูงกว่าพันตำรวจโท หรือเทียบเท่า	3	16.70
4. สถานภาพการปฏิบัติงาน		
ข้าราชการตำรวจปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ	8	44.40
ข้าราชการตำรวจปฏิบัติงานนอกศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ	6	33.40

จากตารางที่ 3 พบว่า ครู/อาจารย์ผู้สอน ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เป็นอาจารย์ผู้สอนภายใน คิดเป็นร้อยละ 44.40 รองลงมาคือ อาจารย์ภายนอก คิดเป็นร้อยละ 38.90 การศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 77.80 รองลงมาคือ ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 16.70 มีชั้น/ยศ/ระดับ พันตำรวจโทหรือเทียบเท่า (ระดับ 7) คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ พันตำรวจตรีหรือเทียบเท่า (ระดับ 6) คิดเป็น ร้อยละ 22.20 และสถานภาพ การปฏิบัติงาน เป็นข้าราชการตำรวจปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ คิดเป็นร้อยละ 44.40 รองลงมาคือ เป็นข้าราชการตำรวจปฏิบัติงานนอกศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ คิดเป็นร้อยละ 33.30

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับสภาพหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ พบว่า 1) ด้านวัตถุประสงค์ กลุ่มอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าสภาพปัจจุบันของหลักสูตรเกี่ยวกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของหลักสูตรไม่ชัดเจน และหลักสูตรไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เมื่อสำเร็จ การศึกษาไปแล้วไม่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริง ดังนั้น จึงควรปรับวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษา และให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้จริง 2) ด้านเนื้อหา กลุ่มอาจารย์ ผู้สอนมีความเห็นว่า โครงสร้างของเนื้อหาไม่เหมาะสมความจำเป็นสำหรับนักเรียนนายสิบตำรวจ และบางวิชา ไม่สามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง ดังนั้น จึงควรปรับลดเนื้อหาให้สอดคล้องกับเวลาที่ใช้สำหรับ การเรียนการสอน 3) ด้านกิจกรรมและสื่อประกอบ กลุ่มอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่า ตามโครงสร้างของหลักสูตร กำหนดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะและพัฒนาให้นักเรียนนายสิบตำรวจไว้ แต่ไม่มีการจัดกิจกรรมดังกล่าวจริง จึงทำให้ ผู้เรียนขาดการฝึกทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงควรจัดให้มีการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรที่ กำหนดไว้ และ 4) ด้านการประเมินผล กลุ่มอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่า การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนไม่มีส่วนในการประเมินผลการเรียน และการกำหนดมาตรฐานไม่เป็นไปตามหลักสากล ขาดความ น่าเชื่อถือและไม่ยุติธรรม ดังนั้น จึงควรใช้ข้อสอบจากส่วนกลางเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรม ตำรวจ ประกอบด้วย ด้านคุณลักษณะของนักเรียนนายสิบตำรวจ ด้านการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้าน การประเมินหลักสูตร รายละเอียดปรากฏดังนี้

2.1 ด้านคุณลักษณะนักเรียนนายสิบตำรวจ ประกอบด้วย 1) กำหนดอายุของผู้สมัครสอบ คัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ ปรับลดจากเดิม อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ และไม่เกิน 24 ปีบริบูรณ์ นับถึงวันปิดรับสมัคร เพื่อให้มีความเหมาะสมกับระดับตำแหน่งที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งและระดับการศึกษา ในขณะที่สมัครสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ 2) การกำหนดสถานภาพการสมรส ปรับการระบุ สถานภาพการสมรสจากเดิม ระบุในใบสมัครสถานภาพการสมรสได้ กำหนดใหม่ไม่ต้องระบุสถานภาพการสมรส ลงในใบสมัคร เนื่องจากสถานภาพการสมรสไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนตามหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ 3) การ ทดสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง ปรับเพิ่มการทดสอบวิ่งเก็บของวิ่งระยะสั้น ยืนกระโดดไกล เพื่อทดสอบ ความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อ วัดความอดทนของหัวใจ วัดความคล่องตัว และวัดความเร็ว และ 4) ควรใช้เครื่องมือ

ที่ทันสมัยช่วยในการสอบ เช่น เครื่องสแกนคลื่นสัญญาณ เครื่องบันทึกภาพวิดีโอ นาฬิกากระบบดิจิทัลแบบสก็อร์บอร์ด เป็นต้น เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม

2.2 ด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับระยะเวลา กำหนดระยะเวลาตลอดหลักสูตร 2 ปี จัดการเรียนการสอน ภาควิชาการ 12 เดือน ภาคบูรณาการและกิจกรรมเสริมหลักสูตร 6 เดือน ภาคฝึกการปฏิบัติงาน 6 เดือน และภาคการฝึกพิทักษ์สันติ 4 เดือนทั้งนี้เพื่อความเหมาะสมของเนื้อหาและระยะเวลาที่ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร 2) การเรียนการสอนในเรื่องการให้บริการประชาชน การสำนึกในหน้าที่ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์และมีจิตพร้อมช่วยเหลือและให้บริการประชาชน เพื่อการปฏิรูปวัฒนธรรมขององค์กรตำรวจในด้านการปฏิบัติงานของตำรวจให้เกิดสำนึกในหน้าที่ มีความเสียสละ พร้อมปฏิบัติหน้าที่บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับประชาชนทุกมิติ รวมทั้งเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ 3) การจัดการเรียนการสอนให้มีมาตรฐานเทียบเคียงหลักสูตรตามที่ กพ.กำหนด รวมทั้งการทำข้อตกลงกับสถาบันการศึกษา กรณีกลุ่มวิชาความรู้พื้นฐานที่สถาบันการศึกษาเปิดสอนโดยทั่วไป เช่น กฎหมาย สารสนเทศ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นต้น 4) เนื้อหาวิชาที่กะทัดรัด ไม่กว้างจนเกินไปและเนื้อหาวิชาควรนำไปใช้ได้จริงเมื่อออกปฏิบัติงานในสถานี่ ตามตำแหน่งหน้าที่เพื่อเป็นที่พึ่งของประชาชนและการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับประชาชน เพื่อสร้างศรัทธาและความน่าเชื่อถือในภาพลักษณ์ของตำรวจที่ดีต่อประชาชน 5) จัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่หรือการฝึกปฏิบัติงานสลับกับการเรียนควบคู่กันไปเพื่อให้เกิดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพร้อมกับการเรียน 6) ควรมุ่งเน้นให้มีความรู้ด้านงานป้องกันปราบปราม ด้านคุณธรรมจริยธรรมตำรวจ ความรู้ด้านกฎหมาย การประชาสัมพันธ์การเข้าถึงและพบปะประชาชน และการปลูกฝังความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้สามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ และ 7) ควรจัดให้มีการฝึกปฏิบัติทักษะจากสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง

2.3 ด้านครูผู้สอน ประกอบด้วย 1) กำหนดคุณสมบัติของครูผู้สอน เช่น วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ด้านการสอน ระดับ/ชั้นยศ เป็นต้น 2) พัฒนาบุคลากรด้านการสอนเฉพาะทาง เช่น นิติวิทยา การเก็บกู้วัตถุระเบิด แผนที่เข็มทิศ การพิสูจน์หลักฐาน เป็นต้น และครูผู้สอน ต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความทันสมัย เช่น จิตวิทยาในการสอน การจัดเตรียมและวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน เป็นต้น ให้มีความพร้อมต่อการปฏิบัติงานด้านการสอน 3) ควรมีการประเมินครูผู้สอนเช่นเดียวกับการประเมินผู้เรียน เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.4 ด้านประเมินผลหลักสูตร ประกอบด้วย 1) ควรได้รับการตรวจและรับรองความเป็นมาตรฐาน โดยการประเมินผลการจัดการศึกษาในหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ กองบัญชาการการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 2) ควรได้รับการตรวจและประกันคุณภาพการศึกษา โดยหน่วยงานการประกันคุณภาพการศึกษา จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) 3) ควรแต่งตั้งบุคคล/หน่วยงานจากภายนอกร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการใช้หลักสูตร

3. ผลการประเมินแนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านการกำหนดคุณลักษณะนักเรียนนายสิบตำรวจ ด้านการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล ตามลำดับเมื่อพิจารณาเป็น

รายด้าน พบว่า 1) ด้านการกำหนดคุณลักษณะนักเรียนนายสิบตำรวจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การตรวจร่างกาย โรคต้องห้าม สายตา ความผิดปกติของร่างกาย รองลงมา การรับสมัครทางระบบอินเทอร์เน็ตมีช่วงระยะเวลาเพียงพอ และการประกาศรับสมัครกำหนดรายละเอียดที่ชัดเจนสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องและคุณสมบัติผู้สมัครเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ และการตรวจสอบคุณสมบัติตามประกาศรับสมัคร ได้แก่ วุฒิการศึกษา หลักฐานทางทหาร ประวัติทางคดีอาญา ความประพฤติและพฤติกรรมบุคคล ด้านยาเสพติด และด้านการใช้จ่ายเงินเป็นบุคคลล้มละลายหรือไม่ ตามลำดับ 2) ด้านการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดลำดับความสำคัญของรายวิชาเพื่อยังคงรายวิชาไว้ และตัดรายวิชาออก รองลงมาการตรวจสอบ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับโครงสร้าง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของรายวิชา และการประเมินความสำคัญของเนื้อหาวิชาโดยอาศัยหลักการ การส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การส่งเสริมการทำงาน และการทำให้ผู้เรียนมีเจตคติในการเป็นตำรวจ ตามลำดับ 3) ด้านครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาทางวิชาการและวิชาชีพ รองลงมา แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินบุคลิกภาพครู/อาจารย์ผู้สอนใหม่ และการฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม ตามลำดับ และ 4) ด้านการประเมินผลหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การประเมินประสิทธิภาพการสอน โดยผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ประเมินครู/อาจารย์ผู้สอน รองลงมา การประเมินประสิทธิภาพการสอนโดยผู้เรียนเป็นผู้ประเมินครู/อาจารย์ผู้สอน และการสร้างเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ เพื่อประเมินหลักสูตรมีความเหมาะสม ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการจัดการนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ ผู้วิจัยเห็นควรนำเสนอประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. สภาพการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรม พบว่า 1) ด้านวัตถุประสงค์ ควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ปรัชญาการศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจของสำนักงานตำรวจที่กำหนดไว้ อย่างเป็นรูปธรรม สามารถนำมาปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้จริง เนื่องจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจปัจจุบันกำหนดไว้กว้างมากเกินไปจนทำให้ผู้เรียนไม่สามารถปฏิบัติได้ครบสอดคล้องกับกึ่งพร ทองใบ (2546) กล่าวว่า เป้าหมายเป็นผลลัพธ์สุดท้ายที่องค์การต้องการให้เกิดขึ้น เป็นผลลัพธ์ที่เจาะจง สามารถแสดงเป็นข้อมูลเชิงปริมาณสามารถวัดได้ และมีระยะเวลาที่แน่นอน การกำหนดเป้าหมายต้องสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์และพันธกิจขององค์การ โดยศูนย์ฝึกอบรมตำรวจควรปรับวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะหรือความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ ในการออกไปสู่สังคมพร้อมให้บริการประชาชน และให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน 2) ด้านเนื้อหาควรลดจำนวนเนื้อหา หรือเพิ่มเวลาการเรียนเป็น 2 ปี เพื่อให้มีความเหมาะสมระหว่างเนื้อหาและเวลาเรียน รวมทั้งการกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และในการกำหนดรายวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติต้องมีความเหมาะสม ควรมีการออกไปศึกษาดูงานนอกสถานที่หรือการฝึกปฏิบัติงานสลับกับการเรียนควบคู่กันไปเพื่อให้เกิดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพร้อมกับการเรียน ดังนั้น การตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาและจัดหาข้อมูลในการปรับปรุงเอกสาร

ตำราเรียนให้ทันสมัยจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติ สอดคล้องกับ วิภาวดี มูลไชยสุข (2555) ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนากระบวนการผลิตครูคณิตศาสตร์ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตอีสานใต้ นำเสนอผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักสูตร กำหนดเนื้อหาหลักสูตรที่เน้นความรู้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการจัดการเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม 3) ด้านกิจกรรมและสื่อประกอบ ควรจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็นให้เพียงพอต่อการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา เช่น ห้องปฏิบัติการต่างๆ ได้แก่ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้อง/สถานที่ฝึกปฏิบัติเพื่อใช้ฝึกปฏิบัติในเรียนการสอนเกี่ยวกับการจำลองสถานการณ์จริง การเข้าจับกุม การจำลองสถานที่ปฏิบัติงาน รวมทั้งการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ การสอน เช่น ด้านจิตวิทยาทางการสอน การสอนเฉพาะทาง ได้แก่ นิติวิทยา การเก็บกู้วัตถุระเบิด แผนที่ เช็มทิศ การพิสูจน์หลักฐาน และควรมีการฝึกอบรมทบทวนเป็นประจำหลังจากที่สำเร็จการศึกษาอบรมตามหลักสูตรไปแล้ว สอดคล้องกับวีรเทพ เนียมหัตถ์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีแนวปฏิบัติคือ ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการผลิต จัดหา ใช้ และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีให้พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถทักษะทางด้านการใช้ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการจัดสรรงบประมาณ ให้มากขึ้น ให้สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูได้คิดนวัตกรรมใหม่ๆ 4) ด้านประเมินผล ควรมีมาตรฐานกลางเพื่อใช้สำหรับการประเมินผล ควรเปิดโอกาสให้ผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียน และควรแต่งตั้งบุคคล/หน่วยงานจากภายนอกมาร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผล สอดคล้องกับ สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ (2555 : 15) กล่าวว่า การประเมินผลผู้เรียน หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณภาพ คุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้เรียนว่าเป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร ขอบเขตเนื้อหา เกี่ยวข้องกับวิธีประเมินผล เครื่องมือในการประเมินผล องค์ความรู้ในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการประเมินผลของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง กลยุทธ์และเครื่องมือสำคัญในการประเมินผลผู้เรียน เช่น การประเมินผลตามสภาพจริง แฟ้มสะสมงาน การสังเกต การสัมภาษณ์ การจัดนิทรรศการแสดงผลงาน

2. แนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรม พบองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่

1) ด้านคุณลักษณะของนักเรียนนายสิบตำรวจ ประกอบด้วย ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยมีการกำหนดอายุของผู้สมัครสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ ปรับลดจากเดิม อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ และไม่เกิน 24 ปีบริบูรณ์ นับถึงวันปิดรับสมัคร เพื่อให้มีความเหมาะสมกับระดับตำแหน่งที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งและระดับการศึกษา ในขณะที่สมัครสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ การกำหนดสถานภาพการสมรส ปรับการระบุสถานภาพการสมรสจากเดิม ระบุในใบสมัครสถานภาพการสมรสใด กำหนดใหม่ไม่ต้องระบุสถานภาพการสมรสลงในใบสมัคร เนื่องจากสถานภาพการสมรสไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนตามหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ การทดสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง ปรับเพิ่มการทดสอบวิ่งเก็บของ วิ่งระยะสั้น ยืนกระโดดไกล เพื่อทดสอบความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อ วัดความอดทนของหัวใจ วัดความคล่องตัว และวัดความเร็ว และการใช้เครื่องมือที่ทันสมัยช่วยในการสอบ เช่น เครื่องสแกนคลื่นสัญญาณ เครื่องบันทึกภาพวิดีโอ นาฬิกาแบบดิจิตอล แบบสกอ์บอร์ด เป็นต้น เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม สอดคล้องกับวัชรินทร์ แพงศรี (2557 :

บทความ) กล่าวว่า ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย กำหนดเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน เป็นมาตรฐานผลการเรียนรู้ขั้นต่ำที่บัณฑิตทุกคนในระดับคุณวุฒิ พึงได้รับ 2) ด้านการเรียนการสอน ในเรื่องการให้บริการประชาชน การสำนึกในหน้าที่ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์และมีจิตพร้อมช่วยเหลือและให้บริการประชาชน เพื่อการปฏิรูปวัฒนธรรมขององค์กรตำรวจในด้านการปฏิบัติงานของตำรวจให้เกิดสำนึกในหน้าที่ มีความเสียสละ พร้อมปฏิบัติหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้กับประชาชนทุกมิติ รวมทั้งเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ และการจัดการเรียนการสอนให้มีมาตรฐานเทียบเคียงหลักสูตรตามที่ กพ. กำหนดในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับระยะเวลา กำหนดระยะเวลาตลอดหลักสูตร 2 ปี จัดการเรียนการสอน ภาควิชาการ 12 เดือน ภาควิชาการและกิจกรรมเสริมหลักสูตร 6 เดือน ภาคฝึกการปฏิบัติงาน 6 เดือน และภาคการฝึกพิทักษ์สันติ 4 เดือน ทั้งนี้เพื่อความเหมาะสมของเนื้อหาและระยะเวลาที่ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร และควรจัดให้มีการฝึกปฏิบัติทักษะจากสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง สำหรับเนื้อหาวิชาควรกะทัดรัด ไม่กว้างจนเกินไปและเนื้อหาวิชาควรนำไปใช้ได้จริงเมื่อออกปฏิบัติงานในสถานี่ ตามตำแหน่งหน้าที่เพื่อเป็นที่พึ่งของประชาชนและการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับประชาชน เพื่อสร้างศรัทธาและความน่าเชื่อถือในภาพลักษณ์ของตำรวจที่ดีต่อประชาชน และในการจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่หรือการฝึกปฏิบัติงานสลับกับการเรียนควบคู่กันไปเพื่อให้เกิดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพร้อมกับการเรียน รวมทั้งควรมุ่งเน้นให้มีความรู้ด้านงานป้องกันปราบปราม ด้านคุณธรรมจริยธรรมตำรวจ ความรู้ด้านกฎหมาย การประชาสัมพันธ์การเข้าถึงและพบปะประชาชน และการปลูกฝังความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ให้สามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ สอดคล้องกับปรัชญา เวสารัชช์ (2545 : 28) กล่าวว่า การเรียนรู้ที่ดีต้องมาจากฝึกฝนปฏิบัติจริงของผู้เรียนโดยครูและสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เยี่ยมชมสถานที่ เรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตจริง และจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติให้สามารถทำได้จริง เนื้อหาสาระ ที่สถานศึกษาจัดให้ไม่ควรมุ่งเน้นด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ แต่สถานศึกษาต้องจัดให้มีสัดส่วนผสมผสานอย่างเหมาะสมทั้งในเรื่องเนื้อหาสาระและวิธีการเรียนรู้ ทั้งในเรื่องความรู้ ความเข้าใจ พฤติปฏิบัติ การมีคุณธรรม ค่านิยมที่ดี การมีสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น โดยอาจแทรกสาระกิจกรรมการฝึกฝนปฏิบัติ การคิด การปลูกฝังค่านิยมไว้ในทุกวิชา สอดคล้องกับ วิภาวดี มูลไชยสุข (2555) ศึกษาเรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนากระบวนการผลิตครูคณิตศาสตร์ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตอีสานใต้ นำเสนอผลการวิจัยพบว่า ด้านการเรียนการสอน ควรจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในเนื้อหา รวมทั้งให้วิทยากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาอบรมความรู้ใหม่ๆ ในด้านเทคนิคและวิธีการสอน และด้านแหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงพัฒนาห้องสมุดที่มีอยู่เดิมและแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนให้เพียงพอต่อความต้องการ และสอดคล้องกับ ไชยา ภาวะบุตร (2549) ศึกษาเรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พบว่า ด้านห้องสมุด มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

ปรับปรุงห้องสมุดบัณฑิตศึกษา โดยมีแนวปฏิบัติคือปรับปรุงคุณภาพของห้องสมุด จัดสิ่งอำนวยความสะดวก และมีฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ ทั้งในและต่างประเทศ 3) ด้านครูผู้สอน ควรกำหนดคุณลักษณะของครูผู้สอน เช่น วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ด้านการสอน ระดับ/ชั้นยศ เป็นต้น และครูผู้สอน ต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความทันสมัยทุกด้าน เช่น จิตวิทยาในการสอน การจัดเตรียมและวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน รวมทั้งต้องพัฒนาการสอนเฉพาะทาง เช่น นิติวิทยา การเก็บกู้วัตถุระเบิด แผนที่เข็มทิศ การพิสูจน์หลักฐาน เป็นต้น ให้มีความพร้อมต่อการปฏิบัติงานด้านการสอน และควรมีการประเมินอาจารย์ผู้สอนเช่นเดียวกับการประเมินผู้เรียน เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ วีรเทพ เนียมหัตถิ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีแนวปฏิบัติคือ ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการผลิต จัดทำ ใช้ และพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยี ให้พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถทักษะทางด้านการใช้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการจัดสรรงบประมาณ ให้มากขึ้น ให้สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูได้คิดนวัตกรรมใหม่ๆ และ 4) ด้านการประเมินผล ควรได้รับการตรวจและรับรองความเป็นมาตรฐาน โดยการประเมินผลการจัดการศึกษาในหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ จากสำนักงานการศึกษาและประกันคุณภาพกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และควรได้รับการตรวจและประกันคุณภาพการศึกษา โดยหน่วยงานการประกันคุณภาพการศึกษาหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) สอดคล้องตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่มีขั้นตอนการสร้างหลักสูตรตามแนวคิดของทาบ (Taba. 1969) ไทเลอร์ (Tyler. 1969) เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor & Alexander. 1981) และวิชัย วงษ์ใหญ่ (2543) ประกอบด้วย การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การร่างหลักสูตร การประเมินร่างหลักสูตร การศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตร การประเมิน และปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร และสอดคล้องกับ ธวัชชัย ศุภดิษฐ์ (2557 : 5) ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน รวมถึงให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอก โดยการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้จำเป็นต้องมีการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเร่งด่วน

3. การประเมินผลแนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ พบว่า แนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ มีความเหมาะสมโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากสามารถนำไปใช้ได้ ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่า แนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายทั้งภายในและภายนอก และมีการประเมินหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อการปรับปรุงให้หลักสูตรทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงอย่างเหมาะสมสอดคล้องวิภาวดี มูลไชยสุข (2555) ศึกษาเรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนากระบวนการผลิตครูคณิตศาสตร์ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตอีสานใต้ นำเสนอผลการวิจัย กล่าวว่า ควรมีการประเมินหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง โดยมีคณะกรรมการประเมินทั้งภายในและภายนอก

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรนำผลจากการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจ ให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมยิ่งขึ้น

1.2 การฝึกอบรมควรมีการบูรณาการในแต่ละรายวิชา กล่าวคือ การฝึกอบรมรายวิชาหลัก ควรนำรายวิชาอื่นๆ มาเสริม เช่น รายวิชาจริยธรรม ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน การพัฒนา บุคลิกภาพ การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การมีส่วนร่วมกับชุมชน เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ

2.2 ควรนำผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษานักเรียนนายสิบตำรวจของ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ ไปศึกษาต่อยอดเรื่องกระบวนการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรของศูนย์ ฝึกอบรมตำรวจมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กิ่งพร ทองใบ. (2546). “กลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ.” นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ไชยา ภาวะบุตร. (2549). “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.” บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

รายงานประจำปี 2557. (2557). คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย.

วิภาวดี มูลไชยสุข. (2555). “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากระบวนการผลิตครูคณิตศาสตร์ในกลุ่ม มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตอีสานใต้.” บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

วิโรจน์ สารัตนะ. (2548). “ผู้บริหารโรงเรียน : สามมิติการพัฒนาวิชาชีพสู่ความเป็นผู้บริหารที่มี ประสิทธิภาพ.” พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์.

วีรเทพ เนียมหัตถ์. (2550). “ผู้ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1.” บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2554). “ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.” กรุงเทพฯ : สำนักงานยุทธศาสตร์ ตำรวจ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). “ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษ ที่สอง (พ.ศ.2552-2561).” กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค.

ภาษาต่างประเทศ

Guskey, T.R. (2000). “Evaluation professional leader.” California : A Sage Publication Company.